

27. 1. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K nedávnému stanovisku Nejvyššího soudu ohledně některých sporných otázek zákona o obchodních korporacích

Nejvyšší soud přijal dne 13. ledna 2016 stanovisko k některým sporným otázkám zápisu obchodních korporací do obchodního rejstříku a zákona o obchodních korporacích. Stanovisko bylo zveřejněno pod sp.zn. Cpjn 204/2015.

V prvním bodě se Nejvyšší soud vyjádřil k situaci, kdy se sice společnost nepodřídila zákonu o obchodních korporacích jako celku podle § 777 odst. 5 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále také jen „ZOK“), ale přesto chce využít nové instituty zákona o obchodních korporacích na základě změny společenské smlouvy. Nejvyšší soud podpořil smluvní volnost, takže i společnosti nepodřízené ZOK jako celku mohou mít různé druhy podílů, vydat kmenové listy, společníci mohou vlastnit více podílů, atd.

Nejvyšší soud se okrajově dotkl i otázky, zda se mohou společnosti i po 1. lednu 2016 podřítit zákonu o obchodních korporacích jako celku. Z jazykového výkladu § 777 odst. 5 ZOK plyne, že společnosti mají jen dva roky na podřízení se zákonu o obchodních korporacích jako celku. Dle Nejvyššího soudu je však možné se i nadále zákonu podřizovat podle § 777 odst. 5 ZOK, protože dvouletá lhůta tam stanovená je jen lhůta pořádková.

Zároveň Nejvyšší soud sjednotil dosavadní rozporuplnou praxi ohledně zapisování údajů do obchodního rejstříku ohledně vydání kmenového listu a o druhu podílu. Nejvyšší soud vykládá § 48 odst. 1 písm. j) zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících: „*u společnosti s ručením omezeným jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, jejích společníků, výše podílu každého společníka, **druh podílu** a popis práv a povinností s ním spojených alespoň odkazem na společenskou smlouvu uloženou ve sbírce listin a údaj o tom, **zda byl na podíl vydán kmenový list,***“ tak, že se nejedná o informaci „zda“ byl vydán kmenový list ale „že“ byl vydán. Pokud tedy společnost kmenový list nevydala, do obchodního rejstříku nezapisuje nic. Stejně tak v případě, že společnost má pouze základní druh podílu, není nutné zapisovat skutečnost, že druh podílu je základní. Tento výklad Nejvyššího soudu, i když je praktický a rozumný, jde dle mého názoru zcela proti jazykovému výkladu zákona o veřejných rejstřících. Pokud však již společnost tuto změnu v obchodním rejstříku provedla (tj. kmenový list nebyl vydán, podíl je základní), není nutné podle mne znovu zápis měnit, protože společnosti, které toto mají výslovně v obchodním rejstříku uvedeno, jen zvyšují právní jistotu třetích osob a mají tak zápis v souladu se

zákonem o veřejných rejstřících.

Nejvyšší soud dále potvrdil, že v případě potřeby souhlasu valné hromady k převodu podílu není potřeba, aby byl ve formě notářského zápisu, jelikož se nejedná o zákonem požadovanou formu ani o změnu společenské smlouvy. Změna společenské smlouvy nastává až samotným převodem podílu, nikoliv usnesením valné hromady. V případě převodu podílu jednoho společníka pak není souhlas valné hromady, resp. samotného jediného společníka vykonávajícího působnost valné hromady, vůbec zapotřebí, protože je implicitně součástí převodní smlouvy. Jinak by se jediný společník dostal do schizofrenní situace, kdy by chtěl společník podíl převést, ale sám by si k tomu nedal souhlas.

Zároveň Nejvyšší soud uvedl, že podpisy na zástavní smlouvě i na smlouvě o převodu podílu musí být úředně ověřeny, přestože tento požadavek ze zákona výslovně nevyplývá. Zákon o obchodních korporacích jen v § 209 odst. 2 stanoví, že *převod podílu je vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy o převodu podílu s úředně ověřenými podpisy*. Zákon tak pro samotnou smlouvu výslovně nepředpokládá úřední ověření podpisů. Komentář k tomuto ustanovení uvádí: *„Lze tak dovodit, že písemná forma sama o sobě není podmínkou platnosti převodu a může vyvolat interpartes účinky, ale společnosti musí být následně smlouva doručena v písemné formě a s úředně ověřenými podpisy, jinak převod vůči ní nenabude účinnosti. Druhou výkladovou variantou je chápat smlouvu o převodu podílu jako jednání podléhající § 6 odst. 1, tedy vyžadovat písemnou formu a úředně ověřené podpisy, a to pod sankcí neplatnosti.“*[1] Nejvyšší soud se evidentně přiklonil k druhé variantě a vyžaduje písemnou smlouvu s úředně ověřenými podpisy pod sankcí neplatnosti. Stejně formální náležitosti jsou pak vyžadovány i pro zástavní smlouvu.

V posledním bodě stanoviska Nejvyšší soud potvrdil, že statutárním ředitelem akciové společnosti s monistickým systémem vnitřní struktury může být i předseda její jednočlenné správní rady, jakož i člen kolektivní správní rady. I když je takovou kumulací funkcí omezena kontrolní funkce správní rady, zákon ji připouští a třetí osoby jsou o tom informovány zápisem do obchodního rejstříku.

Nejvyšší soud ve svém stanovisku posílil právní jistotu ohledně některých sporných bodů zákona o veřejných rejstřících a zákona o obchodních korporacích. Stanovisko Nejvyššího soudu je tak vítané, i když v některých bodech jde již proti zaběhnuté praxi, zejména zápisům v obchodním rejstříku.

Jana Kubová

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 1008 s.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)